

Tematräff 3:

Hur ska skolan bemöta och fråga en elev
vid misstanke om utsatthet för våld?

Handledning för dig som utbildningsledare

SYFTE OCH MÅL

Syftet med det tredje temat är att du och dina kollegor ska få ökad kunskap och praktisk kompetens i hur ni som arbetar i skolan kan bemöta och fråga ett elev som ni misstänker eller vet far illa och är utsatt för våld.

Målen för det här temat är att du och dina kollegor ska få

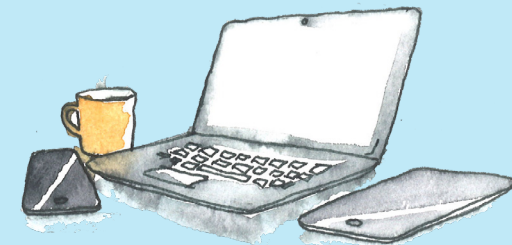
- planera och förbereda vad som är viktigt att tänka på när ni möter en elev som ni misstänker är utsatt för våld, till exempel vilka frågor ni kan ställa och varför det är viktigt att ställa just de frågorna
- tillämpa era inhämtade kunskaper genom att öva på att bemöta en elev som kan vara utsatt och ställa de frågor som kan ställas när det finns misstanke om våld
- dela med er, reflektera och diskutera era egna erfarenheter och kunskaper om att bemöta och fråga elever om våld.

KURSMATERIAL

I kursledarmappen hittar du följande kursmaterial där du kan välja ut de moment som passar för just din verksamhet:

- Ett schemaförslag för hur du kan lägga upp tematräff 3.
- En powerpointpresentation med ett upplägg och bilder som du kan utgå ifrån. Du kan flytta och anpassa bilderna i presentationen så att upplägget passar för din arbetsgrupp.
- Ett faktablad som du kan välja att skriva ut på papper, men det finns också digitalt.
- Frågeguiden – en lista med frågor som kan vara lämpliga att ställa till en elev som ni misstänker eller vet är utsatt för våld.
- ”Filmen om Liam” med ett scenario som ligger till grund för ett rollspel. Ni har träffat Liam tidigare men i det här temat ska ni följa upp de misstankar ni har kring Liams situation och be om ett möte. Liam går på mellanstadiet men scenariot fungerar för lärare som undervisar i samtliga årskurser. Instruktioner till rollspelet för dig som kursledare hittar du i scenariomappen.
- ”Filmen om Selma” med ett scenario som ligger till grund för ett rollspel. Scenariot lämpar sig bäst för yngre barn i förskoleklass, lågstadiet och fritidshem. Instruktioner till rollspelet hittar du i scenariomappen.
- Tillgång till Barnafrids och Rädda Barnens ”Snacka tryggt” för att i det digitala samtalsverktyget öva på svåra samtal. Materialet är anpassat för skolpersonal i grundskolan och anpassad skola. Du hittar anvisningar i övningsmappen.
- Filmer från basprogrammet som du kan visa (finns länkade i powerpointpresentationen):
 - Det är aldrig farligt att ställa frågor (0.45 minuter)
 - Våga fråga om våld (1.13 minuter)
(Filmen är inspelad för förskolan men är relevant även för yngre barn i förskoleklass, lågstadiet och fritidshem.)

SCHEMAFÖRSLAG TEMATRÄFF 3

I powerpointpresentationen "Hur ska ni bemöta och fråga en elev som ni misstänker är utsatt för våld?" hittar du förslag på ett upplägg som tar ungefär 2–3 timmar (beroende på hur lång tid du avsätter för reflektioner och diskussioner i de olika momenten). Du kan självklart använda delar av upplägget genom att välja ut vissa powerpointbilder och filmer.

Schemaförslaget består av fem moment och är planerat för en träff, men du kan naturligtvis dela upp det i flera tillfällen. Om det är första träffen utgår det här upplägget att ni redan genomfört introduktionsföreläsningen av utbildningen.

1. Introduktion av temat - Hur ska skolan bemöta och fråga en elev vid misstake om utsatthet för våld?

Presentera tematräffens upplägg och innehåll.

2. Film och fakta om bemötande och frågor

Ge deltagarna teoretiska baskunskaper i ämnet. Börja med att visa filmen "Det är aldrig farligt att ställa frågor". Ta del av faktabladet. Det går att göra på olika sätt: antingen läser var och en faktabladet själva. Ett annat alternativ är att du ser till att deltagarna har läst faktabladet innan träffen.

3. Fördjupa och diskutera faktabladet

Följ upp och fördjupa innehållet i faktabladet med hjälp av bilderna i powerpointpresentationen. Här kan du också dela ut "Frågeguiden" – en lista med frågor som kan vara lämpliga att ställa till en elev som ni misstänker eller vet är utsatt för våld. Du kan själv välja hur mycket tid du och din arbetsgrupp ska lägga på den här punkten. Välj ut de powerpointbilder som du vill fördjupa eller diskutera. I anteckningarna på varje powerpointbild finns kunskapsstöd och instruktioner för dig som kursledare.

SCHEMAFÖRSLAG TEMATRÄFF 3

Anteckningarna innehåller också hänvisningar till var i basprogrammet du kan läsa mer om bildens innehåll. Om du bedömer att faktabladet fyller deltagarnas behov av kunskap så kan du hoppa över det här momentet.

4. Rollspel utifrån "Filmen om Liam"

Gör ett rollspel för att ge deltagarna möjlighet att träna på att bemöta och ställa frågor elever om våld. Ni har tidigare träffat Liam i tema 2 och nu följs filmen upp med ett rollspel där deltagarna ska träna på att söka kontakt med Liam och fråga honom om situationen som läraren "överhörde" för att försöka få reda på hur han har det hemma. Rollspelet följs upp med diskussioner. Rollspelet och tillhörande instruktioner finns i kursledarmappen.

Alternativt, eller som komplement, kan materialet "Snacka tryggt" användas.

5. Sammanfattning och utvärdering av dagen

Avsluta temat genom att sammanfatta vad som har kommit upp under träffen och fråga vad gruppen har fått med sig. Se förslag på nästa sida.

UTVÄRDERA TEMA 3

Det kan vara bra för dig som utbildningsledare att utvärdera hur arbetet med temat har fungerat under träffen, både när det gäller grupparbetet och kunskapsinnehållet. Här är förslag på frågor som du kan ställa till deltagarna efter träffen:

- Vad har varit bra under dagen?
- Vad har du lärt dig?
- Är det något som du skulle vilja veta mer om?
- Var det något som inte kändes så viktigt att lära dig?
- Har arbetet i gruppen fungerat bra?
 - Är det bra att arbeta i mindre grupper?
 - Har du förslag på andra sätt att dela upp den stora gruppen?
- Har du några andra förslag på vad som kan förbättras till nästa gång?

Gör också en utvärdering utifrån ditt perspektiv som kursledare med hjälp av följande frågor:

- Har arbetet med temat gått som planerat?
- Behöver du ändra något när det gäller själva genomförandet till nästa tema:
 - Funkar gruppsammansättningen?
 - Är det rätt nivå? Var det lagom takt?
- Är det någon del av kunskapsinnehållet som du behöver följa upp, lägga till eller förtydliga?
 - Saknades någon kunskap?

Använd dig av utvärderingarna när du planerar upplägget för nästa träff.

